

НАРЕДБА № 261 ОТ 13 ЮЛИ 2006 Г. ЗА ОБЩИТЕ ПРАВИЛА ЗА ОБЕЗЩЕТАВАНЕ И ОКАЗВАНЕ СЪДЕЙСТВИЕ НА ПЪТНИЦИ ПРИ ОТКАЗ НА ВЪЗДУШЕН ПРЕВОЗВАЧ ДА ГИ ДОПУСНЕ НА БОРДА НА ВЪЗДУХОПЛАВАТЕЛНОТО СРЕДСТВО И ПРИ ОТМЕНЯНЕ ИЛИ ЗАБАВЯНЕ НА ПОЛЕТ

*ИЗДАДЕНА ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА
Обн. ДВ. бр.62 от 1 Август 2006г.*

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят общите правила за обезщетяване и оказване съдействие на пътници при отказ на въздушен превозвач да ги допусне на борда на въздухоплателното средство и при отменяне или забавяне на полет, независимо дали полетът е по редовна или по нередовна въздушна линия.

(2) Наредбата се прилага за въздушен превозвач, който изпълнява или предстои да изпълни полет с моторно въздухоплателно средство с фиксирано крило по договор с пътник или от името на друго лице, което има договор с пътник.

Чл. 2. (1) Когато въздушен превозвач, който няма договор с пътника, изпълнява задължения по тази наредба, се счита, че ги изпълнява от името на лицето, което има договор с пътника.

(2) Въздушен превозвач, който е обезщетил пътник или е изпълнил други задължения по тази наредба, има право на регресен иск срещу всяко друго лице.

(3) Лице, различно от пътника, с което въздушният превозвач е сключил договор, има право да търси възстановяване на сума по чл. 12 от въздушния превозвач или на регресен иск срещу въздушния превозвач.

Чл. 3. (1) Наредбата се прилага по отношение на пътници:

1. заминаващи от летище на територията на Република България с полет, изпълняван от български или чуждестранен въздушен превозвач;

2. заминаващи от летище на територията на друга държава до летище на територията на Република България с полет, изпълняван от български въздушен превозвач или превозвач на Европейската общност, ако това е предвидено в международен договор.

(2) Наредбата се прилага по отношение на пътниците по ал. 1, при условие че:

1. имат потвърдена резервация за полета и с изключение на случаите на отмяна на полет са се явили пред гишетата за регистрация на пътници и предаване на багаж на летището в определеното време, указано предварително от въздушния превозвач, туроператора или упълномощен от туроператора или въздушния превозвач туристически агент, в писмена форма, включително с електронни средства, или ако

няма указано време - не по-късно от 45 мин преди обявеното време за излитане; или

2. са пренасочени от въздушен превозвач или туроператор от полет, за който имат резервация, към друг полет, независимо от причината за смяна на полета.

Чл. 4. Наредбата се прилага и по отношение на пътници, които имат билет, издаден от въздушен превозвач или туроператор по програма за често пътуващи клиенти или друга търговска програма.

Чл. 5. Наредбата не се прилага по отношение на пътници, които:

1. пътуват с безплатни билети или по намалена тарифа, която не се предлага пряко или непряко на всички пътници;

2. са закупили организирано туристическо пътуване, което не е осъществено по причини, различни от отмяна на полет;

3. са получили обезщетение или съдействие в друга държава.

Чл. 6. Въздушният превозвач е длъжен с предимство да превозва лица с намалена подвижност и лицата или специално обучените кучета, които ги придружават, както и деца без придружител.

Чл. 7. Въздушният превозвач може да предлага по-високи суми за обезщетение и да оказва по-голямо съдействие на пътниците от предвиденото в наредбата.

Раздел II.

Отказ за допускане на борда, отменяне или забавяне на полет

Чл. 8. (1) Отказ за допускане на борда на въздухоплавателно средство е отказ за превоз на пътник, който се е явил за качване на борда при условията на чл. 3, с изключение на случаите, когато въздушният превозвач откаже да превози пътник, който е в нетрезво състояние, застрашава безопасността или сигурността на полета, притежава нередовни пътнически документи или чието здравословно състояние представлява опасност за здравето или живота на другите пътници.

(2) Когато броят на пътниците за полет, отговарящи на условията по чл. 3, надвишава броя на местата за полета, въздушният превозвач е длъжен първо да им предложи възможност за доброволен отказ от резервация срещу ползването на предимства или отстъпки, договорени между пътника и въздушния превозвач.

(3) Освен предимствата и отстъпките по ал. 2 на доброволно отказалите се от резервация пътници се предлага избор между възстановяване на сумата, платена за билета, или съставяне на нов маршрут в съответствие с чл. 12.

(4) В случай че броят на доброволно отказалите се от качване на борда пътници е недостатъчен, за да даде възможност на останалите пътници с резервации да се качат на борда, въздушният превозвач може да откаже да допусне пътник на борда без негово съгласие.

(5) При отказ за допускане на пътник на борда без негово съгласие въздушният

превозвач е длъжен незабавно да го обезщети съгласно чл. 11 и да му окаже съдействие в съответствие с чл. 12 и 14.

Чл. 9. (1) Отмяна на полет е налице, когато въздушният превозвач не изпълни предварително планиран полет, за който е направена поне една резервация.

(2) При отмяна на полет въздушният превозвач е длъжен:

1. да обезщети пътника съгласно чл. 11; и
2. да окаже съдействие на пътника в съответствие с чл. 12 и чл. 14, ал. 1, т. 1 и ал. 2, а в случай на съставяне на нов маршрут, при който очакваното време на излитане е най-рано в деня, следващ деня на планираното време на излитане на отменения полет - и в съответствие с чл. 14, ал. 1, т. 2 и 3.

(3) Въздушният превозвач не изплаща обезщетение по чл. 11, ако информира пътника за отмяната:

1. не по-малко от 14 дни преди планираното време за излитане на отменения полет; или

2. в периода между 14-ия и 7-ия ден преди планираното време за излитане на отменения полет и му предложи нов маршрут, който дава възможност на пътника да заминe не по-рано от два часа преди планираното време за излитане и да достигне крайния пункт на пристигане не по-късно от четири часа след планираното време за пристигане на отменения полет; или

3. до 7 дни преди планираното време на излитане на отменения полет и му предложи нов маршрут, който дава възможност на пътника да заминe не по-рано от един час преди планираното време на излитане и да достигне крайния пункт на пристигане не по-късно от два часа след планираното време на пристигане на отменения полет.

(4) Едновременно с информацията за отмяна на полета пътникът се уведомява и за възможни алтернативни видове транспорт.

(5) Въздушният превозвач не дължи обезщетение по чл. 11 при отмяна на полет, ако докаже, че отмяната е причинена от изключителни обстоятелства, които не са могли да бъдат избегнати, дори когато всички разумни мерки са били взети.

Чл. 10. (1) Забавяне на полет е налице, когато планираното време за излитане е отложено със:

1. два часа или повече при полети до 1500 км; или
2. три часа и повече при полети над 1500 км за полети в Общоевропейското авиационно пространство, както и при други полети между 1500 км и 3500 км; или
3. четири часа или повече при полети над 3500 км за полети извън Общоевропейското авиационно пространство.

(2) При забавяне на полет въздушният превозвач е длъжен:

1. да окаже съдействие на пътника през периода на изчакване по ал. 1:
 - а) съгласно чл. 14, ал. 1, т. 1 и ал. 2; и
 - б) съгласно чл. 14, ал. 1, т. 2 и 3, когато очакваното време на излитане е най-рано в деня, следващ деня на предварително обявеното време на излитане на забавения полет; и
2. да окаже съдействие на пътника съгласно чл. 12, ал. 1, т. 1, когато закъснението е най-малко пет часа.

Раздел III.

Обезщетение, съдействие и информиране на пътниците за техните права

Чл. 11. (1) Паричните обезщетения по тази наредба са в следните размери:

1. 250 евро за полети до 1500 км;
2. 400 евро за полети над 1500 км за полети в Общоевропейското авиационно пространство, както и при други полети между 1500 км и 3500 км;
3. 600 евро за полети над 3500 км за полети извън Общоевропейското авиационно пространство.

(2) Въздушният превозвач може да намали обезщетението по ал. 1 с 50 на сто в случаите, когато в съответствие с чл. 12 предложи на пътник съставяне на нов маршрут до крайния пункт на пристигане с алтернативен полет, чието време на пристигане не превишава планираното време на пристигане на първоначално резервирания полет със:

1. два часа за полети до 1500 км;
2. три часа за полети над 1500 км за полети в Общоевропейското авиационно пространство, както и при други полети между 1500 км и 3500 км;
3. четири часа за полети над 3500 км за полети извън Общоевропейското авиационно пространство.

(3) Обезщетението се определя спрямо разстоянието до последния пункт по маршрута, независимо дали е междинен пункт на кацане или краен пункт на пристигане, до който поради отказ за допускане на борда или отменяне на полет пътникът ще пристигне със закъснение след планираното време на пристигане.

(4) Обезщетението се изплаща в брой чрез банков превод, с чек или с писмено съгласие на пътника - в пътнически ваучери и/или други услуги. По избор на пътника обезщетението се изплаща в левовата му равностойност по курса на БНБ за деня на плащането.

Чл. 12. (1) В случаите, когато е предвидено в тази наредба, въздушният превозвач предлага на пътника избор между:

1. възстановяване в пълен размер по реда на чл. 11, ал. 4 в срок до 7 дни на платената за билета сума, съответстваща на неосъществената част или части на пътуването, както и за вече осъществената част или части на пътуването, ако продължаването му е загубило смисъл по отношение на първоначалните планове за пътуване на пътника, заедно с обратен полет при най-ранна възможност до първоначалния пункт на заминаване, когато е необходимо;

2. своевременно съставяне на нов маршрут със сравними превозни условия до крайния пункт на пристигане;

3. съставяне на нов маршрут със сравними превозни условия до крайния пункт на пристигане на по-късна, удобна за пътника дата, при наличие на места.

(2) При съставяне на нов маршрут въздушният превозвач може да предложи на пътника полет до друго летище, различно от това по първоначална резервация, ако споменатите летища са част от една и съща летищна система към град или регион. В този случай въздушният превозвач е длъжен да поеме разходите за трансфер на пътника от алтернативното летище до това по първоначална резервация или до друго близко

място, договорено с пътника.

(3) Алинея 1 се прилага и по отношение на пътник, закупил организирано туристическо пътуване, което включва въздушен превоз с изключение на възстановяването на сумата, платена за билета, ако това право произтича от друг нормативен акт.

Чл. 13. (1) Ако при съставяне на нов маршрут пътникът е настанен в класа, по-ниска класа от тази, за която първоначално е закупен билетът, въздушният превозвач е длъжен в срок до 7 дни да възстанови на пътника по реда на чл. 11, ал. 4:

1. 30 на сто от цената на билета за полети до 1500 км;
2. 50 на сто от цената на билета за полети над 1500 км за полети в Общоевропейското авиационно пространство, както и при други полети между 1500 км и 3500 км;
3. 75 на сто от цената на билета за полети над 3500 км за полети извън Общоевропейското авиационно пространство.

(2) Пътник, който при съставяне на нов маршрут е настанен в по-висока класа от тази, за която първоначално е закупен билетът, не дължи допълнително плащане на въздушния превозвач.

(3) Измерването на разстоянията по тази наредба се определя съобразно най-късите разстояния при пътуване по дъгата на големия кръг.

Чл. 14. (1) В случаите, когато е предвидено в тази наредба, въздушният превозвач оказва съдействие на пътника, като му предлага безвъзмездно:

1. храни и напитки в количество, съобразено с времето за изчакване;
2. настаняване в хотел, чиято категория е не по-малко от "две звезди", когато се налага престой за една или повече нощи или допълнителен престой над първоначално планирания от пътника;
3. превоз между летището и хотела или друго място за настаняване.

(2) Освен предвиденото в ал. 1 съдействие пътникът има право и на два безплатни телефонни разговора или съобщения по телекс, факс или електронна поща.

(3) Въздушният превозвач обръща специално внимание на нуждите на лицата с намалена подвижност и лицата, които ги придружават, както и на нуждите на деца без придружител и им оказва съдействие възможно по-скоро.

Чл. 15. (1) Въздушният превозвач поставя ясно четливо съобщение на видно за пътниците място на гишетата за регистрация на пътници и предаване на багаж на летището на български и английски език със следното съдържание: "В случай, че Ви е отказан достъп на борда или Вашият полет е отменен или забавен с два часа или повече, потърсете на гишето за регистрация на пътници и предаване на багаж на летището или на изхода за отвеждане към самолета текст, уведомяващ Ви за Вашите права на обезщетение и съдействие."

(2) Въздушният превозвач предоставя на всеки пътник, на когото е отказан достъп на борда или чийто полет е бил отменен или забавен с два или повече часа, писмено съобщение, изготвено в съответствие с тази наредба. В съобщението се посочват правилата за обезщетяване и съдействие.

(3) На лица с нарушено зрение информацията се предоставя чрез други подходящи средства.

Раздел IV. Отговорност и контрол

Чл. 16. (1) Всеки пътник има право да търси освен обезщетението по тази наредба и обезщетение по общия исков ред.

(2) Обезщетението, изплатено по тази наредба, се приспада от обезщетението по ал. 1.

Чл. 17. Всяко споразумение, намаляващо или изключващо отговорността за спазване на правата на пътниците по тази наредба, се счита за нищожно.

Чл. 18. Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД "ГВА") осъществява контрол върху въздушните превозвачи по спазването на тази наредба в съответствие със своите правомощия съгласно чл. 16б, ал. 1, т. 3 и ал. 2 - 5 от Закона за гражданското въздухоплаване.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Билет" е документ на хартиен носител или еквивалент на нехартиен носител, включително в електронна форма, удостоверяващ наличието на договор за превоз на пътник, издаден или разрешен от въздушен превозвач, туроператор или туристически агент.

2. "Краен пункт на пристигане" е мястото на пристигане, отбелязано върху билета, който се представя на гишето за регистрация на пътници и предаване на багаж на летището, или в случай на пряко свързващи полети - мястото на пристигане на последния полет. Не се вземат предвид алтернативни свързващи полети, ако първоначално планираното време на пристигане е спазено.

3. "Лице с намалена подвижност" е лице, чиято подвижност е намалена при използване на превоз поради физическа неспособност (сензорна или двигателна, постоянна или временна), умствени увреждания, възраст или всяка друга причина за неспособност и чието положение изисква особено внимание и адаптиране на услугите, предлагани на всички пътници, към нуждите на лицето.

4. "Общоевропейско авиационно пространство" е територията, на която се прилагат разпоредбите на многостранно споразумение между Европейската общност и нейните държави членки, Република Албания, Босна и Херцеговина, Република България, Република Хърватия, бивша Югославска република Македония, Република Исландия, Кралство Норвегия, Република Сърбия, Република Черна гора, Румъния и Временната администрация на ООН в Косово за установяване на Общоевропейско авиационно пространство.

5. "Потвърдена резервация" означава, че пътникът притежава билет или може да удостовери по друг начин, че резервацията е била приета и регистрирана от въздушния превозвач, туроператора или туристическия агент.

6. "Пътуване по дъгата на големия кръг" е най-краткото разстояние между летището на излитане и летището на кацане, измерено по дъгата на големия кръг по повърхността на земната сфера.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 16а, т. 10 от Закона за гражданското въздухоплаване.

§ 3. Ръководителят на ГД "ГВА" издава методически указания за прилагането на наредбата.

§ 4. Тази наредба отменя Наредба № 7 от 2003 г. за правилата за обезщетяване на пътници при отказ на въздушен превозвач да ги допусне на борда на въздухоплавателно средство по редовна въздушна линия, обнародвана от министъра на транспорта (ДВ, бр. 32 от 2003 г.)